

РЕШЕНИЕ

№ 18706

гр. София, 15.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав, в публично заседание на 19.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **5709** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на М. И. И., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Решение № 2153-21-115 от 30.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е оставена без уважение жалбата ѝ срещу Разпореждане № [ЕГН]/305 от 28.02.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 1-3 и чл. 9а, ал. 2 от КСО.

Жалбоподателката счита, че оспореното решение е неправилно и незаконосъобразно, постановено при нарушение на материалния закон, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие със събраните по преписката доказателства и при необоснованост на направените от административния орган фактически и правни изводи. Поддържа, че длъжностните лица по пенсионно осигуряване неправилно не са зачели като осигурителен стаж периода от 27.02.1978 г. до 27.06.1979 г., през който твърди, че е работила на длъжност „изготвител на лепило“ в АПК „С.“ – [населено място], клон С., като счита, че отказът на органа да кредитира този стаж е основан единствено на непълна и неконкретна справка от осигурителния архив на НОИ. Излага доводи, че липсата на данни в предадените в НОИ разплащателни ведомости не може сама по себе си да обоснове отказ за признаване на стаж, доколкото според нея архивът на АПК „С.“ е бил непълен, разпиляван и преместван, поради което не можело неблагоприятните последици от липсата или непълнотата на архивната документация

да се възлагат върху осигуреното лице.

Жалбоподателката оспорва и изводите на административния орган относно категорията на положения от нея труд в завод „В.“ и в IX-ти клон на пощите, като поддържа, че вписванията в трудовата ѝ книжка и представените удостоверителни документи представляват официални документи по смисъла на чл. 179, ал. 1 от ГПК, съставени от длъжностни лица в кръга на службата им, по предвидената форма и ред, поради което органът бил длъжен да зачете отразените в тях обстоятелства, доколкото същите не били оспорени по надлежния ред и не съдържали такива външни недостатъци, които да обосновават отказ от кредитиране на удостоверените факти. Навежда доводи, че трудът ѝ в завод „В.“ следвало да бъде зачетен като труд от втора категория по т. 6б, буква „и“ от Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране /отм./, тъй като е работила на автоматична машина, оверлог, машина за копчета и машина за тигели за оформяне на мъжки костюми. Твърди още, че работата ѝ като телефонист и телефонен механик в пощите следвало да бъде призната като труд от втора категория по т. 5б от ПКТП /отм./, доколкото е работила във вредна среда, получавала е допълнителен отпуск и възнаграждение за вредни условия на труд. Моли съда да отмени Решение № 2153-21-115 от 30.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град и да върне преписката за ново произнасяне с указания за признаване на непризнатия осигурителен стаж и претендираната категория труд.

В съдебно заседание жалбоподателката, редовно уведомена, не се явява и не се представлява.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ – С.-град, редовно уведомен, се представлява от юрк. П., която оспорва жалбата като неоснователна и недоказана и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение и сторените разноски за съдебно-почеркова експертиза. В представените по делото писмени бележки ответникът излага подробни съображения относно неоснователността на жалбата.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление вх. № 070250/31.03.2005 г. (л. 9) М. И. И. е поискала отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, като към заявлението е представила документи за осигурителен стаж и доход, необходими за преценка на правото и размера на пенсията. В заявлението образец УП-1 е бил включен опис на представените документи, в който са били посочени периодите на трудова дейност, заеманите длъжности и документите, въз основа на които се претендира зачитане на осигурителен стаж, като жалбоподателката лично е удостоверила с подписа си, че е запозната с документите, вписани в опис, и че няма неописан осигурителен стаж.

Въз основа на представените към това заявление документи с Разпореждане № [ЕГН]/30 от 25.05.2005 г. (л. 28) на жалбоподателката е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, считано от 07.12.2004 г., при зачетен осигурителен стаж към тази дата в размер на 22 години, 4 месеца и 15 дни. Впоследствие личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване е изплащана и изменяна с оглед срока и процента на трайно намалена работоспособност, определяни от органите на медицинската експертиза, като същата е прекратена, считано от 02.03.2021 г., на основание чл. 96, ал. 1, т. 5 от КСО.

Със заявление вх. № 2113-21-8690/20.11.2024 г. (л. 91) М. И. И. е поискала отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към заявлението са представени документи за осигурителен стаж, сред които трудова книжка № 301/13.01.1981 г., издадена от ГУ „Кинификация“, както и Удостоверение № 27 от 06.08.1992 г., издадено от Промислено предприятие за стоки и услуги, в което е отразен трудов стаж за периода от 27.02.1978 г. до 27.06.1979 г. на длъжност „работник лепила с органични разтворители“, с предложение трудът да бъде зачетен от втора категория по т. 316 от ПКТП /отм./.

В хода на административното производство пенсионният орган е установил, че посоченото Удостоверение № 27/06.08.1992 г. не е било представено от жалбоподателката при предходното пенсионно производство през 2005 г., независимо че е издадено значително по-рано, както и че в самото удостоверение липсва основен индивидуализиращ реквизит, доколкото в него не са вписани имената или други данни на лицето, за което удостоверението е издадено. Поради това административният орган е приел, че от самото съдържание на документа не може да бъде направен безспорен извод, че удостоверенията в него обстоятелства се отнасят именно до М. И. И..

С оглед изясняване на обстоятелствата относно твърдения стаж в АПК „С.“ – С., клон С., административният орган е извършил служебна проверка в осигурителния архив на НОИ, като е съобразил и подадената от жалбоподателката декларация, в която същата е посочила, че е работила в Предприятие за промишлена дейност и строителство – ППДС, клон С. към АПК „С.“, в бригада „Лепила“, с бригадир Д. Л.. От постъпилата информация от отдел „Обединен осигурителен архив“ при ТП на НОИ – К. се установява, че в предадените по реда на чл. 5, ал. 10 от КСО разплащателни ведомости на ААФ „С.“, правопримек на АПК „С.“ – ППДС С., за периода от м. 02.1978 г. до м. 06.1979 г. липсват данни за лицето М. И. И., ЕГН [ЕГН], както и данни за посочения от нея бригадир Д. Л., като допълнително е установено, че във ведомостите за заплати за 1979 г. липсва информация за бригада „Лепила“.

Във връзка с твърденията на жалбоподателката, че положеният от нея труд в IX-ти клон на пощите следва да бъде зачетен като труд от втора категория, административният орган е изискал информация от Регионално управление „Западен район“ на „Български пощи“ ЕАД, доколкото в представената трудова книжка не са били посочени данни за броя на обслужваните от нея телефонни постове, а това обстоятелство е релевантно за приложението на т. 56 от ПКТП /отм./. В отговор е представено УП-3 изх. № 12/03.02.2025 г., издадено въз основа на изплащателните документи, намиращи се при осигурителя, в което е удостоверено, че жалбоподателката е заемала длъжността „телефонист тел. кабини ПС-9“ за периода от 17.10.1988 г. до 29.09.2000 г., без в удостоверението да е направено предложение за зачитане на труда от категория, различна от трета, и без да са посочени данни, че жалбоподателката е обслужвала 100 или повече телефонни поста.

По отношение на стажа в завод „В.“ административният орган е извършил проверка в осигурителния архив относно наличните ведомости на правопримекника „Ромина 2000“ АД, като е установено, че жалбоподателката фигурира във ведомостите за процесните периоди, но в същите не е посочена заеманата от нея длъжност, а са отразени само цехове, в които е работила, като не са предадени заповеди, свързани с трудовата ѝ дейност, които да удостоверят характера на изпълняваната работа и евентуално основание за категоризиране на труда по т. 66, буква „и“ от ПКТП /отм./.

След преценка на представените документи и събраните служебно доказателства длъжностното лице по пенсионно осигуряване е приело, че към датата на заявлението – 20.11.2024 г., М. И. И. е навършила възраст 63 години, 5 месеца и 12 дни, като ѝ е зачетен осигурителен стаж от трета категория труд в размер на 28 години, 8 месеца и 24 дни. Прието е, че за придобиване право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО за 2024 г. е необходим осигурителен стаж 36 години и 6 месеца, поради което недостигащият стаж на жалбоподателката е 7 години, 9 месеца и 18 дни. С оглед на това е прието, че не са налице предпоставките на чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО, както и че не може да намери приложение чл. 9а, ал. 2 от КСО, доколкото недостигащият стаж надхвърля максимално допустимия за закупуване период от 5 години, а същевременно жалбоподателката не отговаря и на изискването на чл. 68, ал. 3 от КСО, тъй като не е навършила предвидената в тази разпоредба възраст.

С Разпореждане № [ЕГН]/305 от 28.02.2025 г. (л. 135) на длъжностно лице по пенсионно осигуряване е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на М. И. И..

Срещу разпореждането е подадена жалба по административен ред (л. 140), по която е постановено оспореното в настоящото производство Решение № 2153-21-115 от 30.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град (л. 143), с което жалбата е оставена без уважение като неоснователна. В решението административният орган е приел, че представеното Удостоверение № 27/06.08.1992 г. не може да послужи за удостоверяване на осигурителен стаж на жалбоподателката, тъй като в него липсват данни за лицето, за което е издадено, а извършената проверка в разплащателната документация не потвърждава твърденията ѝ за работа в процесния период. Прието е още, че дописванията в трудовата книжка относно втора категория труд за завод „В.“ и за пощите не са подкрепени от първична документация, поради което не могат да обосноват признаване на претендираната категория труд.

В хода на съдебното производство е назначена съдебно-почеркова експертиза с вещо лице Д. А. Д., която е имала за задача да установи дали спорните вписвания в трудова книжка № 301/13.01.1981 г., а именно записите „автомат“, „Шивачка автоматично от 15.04.81 г. до 01.10.1985 г. е II-ра кат. т.66 „и“ 1990 г.“ и „Длъжността е II-ра категория по т.56 от ПКТП (отм.)“, са изпълнени от лицата, извършили основните записи и заверки за трудовия стаж, както и дали посочените спорни дописвания са изпълнени от едно и също лице.

От заключението на съдебно-почерковата експертиза се установява, че на страница 10, колона 3, графи 5 и 6 записите „автомат“ над думата „шивачка“ и останалите записи на страница 10, графа 5 до „15.IV.1981“, не са изпълнени от едно и също лице, като същевременно вещото лице е приело, че записите „автомат“ и останалите записи на страница 10, графа 6 за трудовия стаж на М. И. И. в завод „В.“ вероятно са изпълнени от едно и също лице. По отношение на записа на страници 12 и 13 „Шивачка автоматично от 15.04.81 г. до 01.10.1985 г. е II-ра кат. т.66 „и“ 1990 г.“ и записа на страница 13 за приключване на трудовия стаж „седем години, два месеца и петнадесет дни“ вещото лице е достигнало до извод, че същите не са вписани от едно и също лице. Аналогичен е изводът и относно записа на страница 18 „Длъжността е II-ра категория по т.56 от ПКТП (отм.)“ и записа на страница 19 в правоъгълния печат за приключване на стажа в ТП, СПС, ППС С. – 9, за които е прието, че не са вписани от едно и също лице. В заключение вещото лице е посочило, че изследваните спорни записи „автомат“, „Шивачка автоматично от 15.04.81 г. до 01.10.85 г. е II-ра кат. т.66 „и“ 1990 г.“ и „Длъжността е II-ра категория по т.56 от

ПКТП (отм.)“ са вписани от едно и също лице.

Заклучението е прието от съда, като страните не са направили възражения срещу неговото приемане и не са ангажирали доказателства, които да го оборват.

Съдът кредитира заключението на съдебно-почерковата експертиза като компетентно, обективно, подробно и вътрешно непротиворечиво изготвено, основано на непосредствено изследване на оригиналната трудова книжка и на сравнителен анализ на общите и частните признаци на почерка, като намира, че същото кореспондира с останалия доказателствен материал по делото и има съществено значение за преценката на доказателствената сила на спорните вписвания относно категорията труд.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София-град, 60-ти състав, направи следните правни изводи:

Решение № 2153-21-115 от 30.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град е връчено на жалбоподателката на 12.05.2025 г. (л. 147), а жалбата до съда е депозирана чрез лицензиран пощенски оператор на 22.05.2025 г., видно от поставеното пощенско клеймо, в рамките на преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, приложим по силата на препращащата норма на чл. 118 от КСО, от лице, което е адресат на административния акт и има правен интерес от неговото оспорване, срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт, поради което жалбата е процесуално ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК, приложима в настоящото производство по силата на чл. 118, ал. 2 от КСО, съдът дължи служебна проверка на оспорения административен акт, която не се ограничава до наведените в жалбата оплаквания, а обхваща всички основания за законосъобразност по чл. 146 от АПК, а именно – наличие на компетентност на издалия акта орган, спазване на установените административнопроизводствени правила и материалноправни разпоредби, съответствие с изискванията за форма, както и съобразяване с целта на закона.

Оспореното решение е валиден административен акт, постановен от компетентен орган – Директора на ТП на НОИ – С.-град (видно от Заповед № 1712 от 17.08.2015 г. /л. 146/, в рамките на правомощията му по чл. 117, ал. 3 от КСО, с които законодателят е възложил на директора на съответното териториално поделение на НОИ произнасянето по жалби срещу разпорежданията на длъжностните лица по пенсионно осигуряване.

Решението е издадено в предвидената от закона писмена форма, съдържа фактически и правни основания, мотиви, диспозитив и указания относно реда за обжалване, поради което съдът приема, че са спазени изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК.

При постановяване на решението не се установяват съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са довели до ограничаване правото на защита на жалбоподателката или да са от естество да обусловят незаконосъобразност на административния акт. Напротив, от данните по преписката се установява, че административният орган е изпълнил задължението си по чл. 9 и чл. 35 от АПК да изясни всички релевантни факти и обстоятелства от значение за случая, като не се е ограничил единствено до формалната преценка

на представените от жалбоподателката документи, а е извършил служебни проверки в осигурителния архив на НОИ, изискал е информация от правоприемници на осигурители и от „Български пощи“ ЕАД, съобразил е данните от наличната първична документация и е обсъдил доводите на жалбоподателката относно всеки от спорните периоди.

По същество спорът между страните е концентриран върху три основни въпроса: първо, следва ли да бъде зачетен като осигурителен стаж периодът от 27.02.1978 г. до 27.06.1979 г., за който жалбоподателката твърди, че е положен в АПК „С.“ – С., клон С., на длъжност, свързана с изготвяне на лепила с органични разтворители; второ, следва ли положеният труд в завод „В.“ за периода от 15.04.1981 г. до 01.10.1985 г. да бъде признат като труд от втора категория по т. 6б, буква „и“ от ПКТП /отм./; и трето, следва ли положеният труд като телефонист в пощите да бъде признат като труд от втора категория по т. 5б от ПКТП /отм./.

Съгласно чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при едновременно наличие на изискуемите от закона възраст и осигурителен стаж, като за 2024 г. за жените изискуемият осигурителен стаж е 36 години и 6 месеца. Съгласно чл. 9а, ал. 2 от КСО лицата, на които не им достигат до 5 години осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО, могат да внесат осигурителни вноски за недостигащия стаж, но само в рамките на предвидения от закона максимален период, поради което при недостигащ стаж над 5 години тази разпоредба не може да намери приложение. Разпоредбата на чл. 68, ал. 3 от КСО урежда самостоятелна хипотеза за придобиване право на пенсия при навършване на по-висока възраст и наличие на най-малко 15 години действителен осигурителен стаж, но и тя изисква лицето да е навършило предвидената в закона възраст, каквато в случая жалбоподателката не е навършила към датата на заявлението.

Съгласно чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж осигурителният стаж се удостоверява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, с трудови, служебни и осигурителни книжки, както и с документ по утвърден образец. Разпоредбата на чл. 40, ал. 3 от НПОС изрично предвижда, че документите по ал. 1 и ал. 2 се издават въз основа на ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд, поради което именно първичната документация на осигурителя има водещо значение при установяване на осигурителния стаж, заеманата длъжност и характера на положения труд, докато трудовата книжка и удостоверенията по утвърден образец представляват вторични удостоверителни документи, които следва да възпроизвеждат данните от тази първична документация.

Неоснователно е възражението на жалбоподателката, че административният орган е бил длъжен безусловно да зачете представените от нея трудова книжка и удостоверения като официални документи, без да извършва проверка на тяхното съдържание и без да съобразява данните от първичната документация. Действително трудовата книжка и удостоверенията за осигурителен стаж, когато са издадени от компетентно длъжностно лице, в предвидената от закона форма и въз основа на съответната първична документация, имат характер на официални удостоверителни документи и се ползват с доказателствена сила относно удостоверените в тях факти. Тази доказателствена сила обаче не е абсолютна и не изключва възможността административният орган, особено когато са налице външни недостатъци, дописвания, противоречия с първичната

документация или липса на задължителни реквизити, да извърши преценка на документа с оглед всички факти и обстоятелства, събрани в хода на производството.

В този смисъл е и чл. 40, ал. 3 от АПК, съгласно който административният орган преценява доказателствената сила на документ, в който има зачерквания, изтривания, добавки между редовете и други външни недостатъци, с оглед на всички обстоятелства и факти, събрани в хода на производството. Следователно, когато представеният документ съдържа дописвания, които не са удостоверени по надлежния ред, или когато съдържанието му не се подкрепя от първичната документация на осигурителя, административният орган не само има право, но и е длъжен да извърши преценка на доказателствената му сила, тъй като в противен случай би се стигнало до признаване на осигурителни права въз основа на данни, които не са доказани по предвидения от закона ред.

По отношение на претендиращия стаж в АПК „С.“ съдът намира, че правилно административният орган е приел, че представеното Удостоверение № 27/06.08.1992 г. не може да послужи като годно доказателство за установяване на осигурителен стаж на жалбоподателката за периода от 27.02.1978 г. до 27.06.1979 г. На първо място, в посоченото удостоверение липсват имената или други индивидуализиращи данни на лицето, за което то е издадено, поради което от самия документ не може да се направи категоричен извод, че удостоверените в него факти се отнасят именно до М. И. И.. Липсата на този реквизит не представлява несъществен формален пропуск, а засяга самата относимост на документа към лицето, което се позовава на него, тъй като индивидуализацията на адресата е елемент от удостоверителното съдържание на документа.

На следващо място, съдът споделя извода на административния орган, че доказателствената стойност на удостоверението е допълнително разколебана от обстоятелството, че този стаж не е бил заявен и документът не е бил представен при пенсионното производство през 2005 г., независимо че удостоверението е издадено през 1992 г. и обективно е могло да бъде представено още тогава. В подписания от жалбоподателката опис на документите през 2005 г. същата е декларирала, че няма неописан осигурителен стаж, което обстоятелство не е самостоятелно основание за отказ, но представлява относим факт, който административният орган правилно е съобразил при цялостната преценка на достоверността на твърденията за този период.

Решаващо значение има и обстоятелството, че извършената служебна проверка в разплащателните ведомости на ААФ „С.“, правоприемник на АПК „С.“ – ППДС С., не е установила данни за жалбоподателката за процесния период, не е установила данни за посочения от нея бригадир Д. Л. и не е установила данни за бригада „Лепила“ за 1979 г. При това положение не е налице съответствие между представения от жалбоподателката документ и първичната документация на осигурителя, която по силата на чл. 40, ал. 3 от НПОС служи като основание за издаване на удостоверителни документи за осигурителен стаж.

Неоснователно е възражението, че липсата на данни във ведомостите се дължи на непълнота на архива на НОИ и поради това не може да бъде противопоставяна на

жалбоподателката. Действително осигуреното лице не може да бъде санкционирано за виновно поведение на осигурител или на длъжностни лица, свързано със съхраняването на архивна документация, но в настоящия случай не се установява по безспорен начин, че именно относно процесния период и процесния осигурител липсва първична документация, която да е била унищожена, изгубена или предадена, нито се установява, че наличните ведомости са непълни в частта, която би следвало да съдържа данни за жалбоподателката. Напротив, по делото е установено, че е извършена проверка в предадената документация на съответния осигурител, но в нея не са открити данни нито за жалбоподателката, нито за посочения от нея бригадир и бригада.

Съдът намира за относимо и обстоятелството, че в удостоверението е посочено предложение за зачитане на труда от втора категория по т. 316 от ПКТП /отм./, която касае специфични длъжности и производства, свързани с работа с лепила с органични разтворители в определен отрасъл, докато по делото не са представени доказателства, че дейността на Промисленото предприятие за стоки и услуги към АПК „С.“ е била такава, че да обоснове приложение на тази точка. Това обстоятелство не е самостоятелно основание за отказ за признаване на стаж, но в съвкупност с липсата на индивидуализация на лицето, липсата на данни в първичната документация и непосочването на този стаж през 2005 г. обосновано подкрепя извода на административния орган, че процесното удостоверение не може да бъде кредитирано.

Правилно е отчетено и обстоятелството, че към началния момент на процесния период жалбоподателката е била непълнолетна, а според действащата към онзи момент трудовоправна уредба е съществувала забрана за възлагане на лица под 18-годишна възраст на особено тежки и вредни за здравето работи. И това обстоятелство не следва да се абсолютизира, но също представлява обективен факт, който в съвкупност с останалите установени несъответствия разколебава твърдението, че жалбоподателката е полагала именно такъв труд с органични разтворители при условията на втора категория.

По тези съображения съдът приема, че административният орган законосъобразно е отказал да зачете осигурителен стаж за периода от 27.02.1978 г. до 27.06.1979 г. въз основа на Удостоверение № 27/06.08.1992 г., тъй като представеният документ не индивидуализира лицето, за което е издаден, не се подкрепя от първичната разплащателна документация и е опроверган от извършените служебни проверки.

Неоснователни са и възраженията на жалбоподателката относно непризнаването на втора категория труд за периода, положен в завод „В.“. От представената трудова книжка се установява, че за периода от 15.04.1981 г. до 01.10.1985 г. е вписана длъжност „шивачка“, като над или във връзка с това вписване е добавен текст „автомат“, а при заверката на трудовия стаж е налице допълнителен запис „Шивачка автоматично от 15.04.81 г. до 01.10.1985 г. е II-ра кат. т.66 „и“ 1990 г.“. Именно тези дописвания са от съществено значение за претенцията на жалбоподателката за признаване на втора категория труд, тъй като т. 66, буква „и“ от ПКТП /отм./ касае не всяка работа като шивачка, а конкретно определени длъжности и видове работа, включително шивачки на автоматично шиене, при наличие на съответните условия и доказателства.

От заключението на съдебно-почерковата експертиза се установява, че спорните дописвания относно „автомат“ и относно II категория труд не са изпълнени от лицата, извършили основните удостоверителни записи и заверки за трудовия стаж, а записите „автомат“, „Шивачка автоматично от 15.04.81 г. до 01.10.85 г. е II-ра кат. т.66 „и“ 1990 г.“ и „Длъжността е II-ра категория по т.56 от ПКТП (отм.)“ са изпълнени от едно и също лице. Този извод е особено съществен, тъй като показва, че вписванията, на които жалбоподателката основава претенцията си за втора категория труд както в завод „В.“, така и в пощите, са направени от едно и също лице, различно от лицата, които са извършили основните записи и заверките на трудовия стаж, без тези дописвания да са удостоверени с подпис, длъжностно качество и печат по начин, който да позволява да се приеме, че произхождат от работодателя или от оправомощено длъжностно лице.

При това положение е налице хипотезата на чл. 40, ал. 3 от АПК, тъй като трудовата книжка съдържа добавки и външни особености, които разколебават доказателствената сила на спорните вписвания относно категорията труд. Важно е да се подчертае, че административният орган не е отказал да зачете цялата трудова книжка, нито е отрекъл положения от жалбоподателката стаж в завод „В.“, а е отказал да зачете единствено дописаното обстоятелство относно втора категория труд, доколкото същото не е удостоверено по надлежния ред и не се подкрепя от първичната документация.

Този извод се подкрепя и от резултатите от извършената служебна проверка, според която във ведомостите на правоприемника „Ромина 2000“ АД жалбоподателката фигурира за процесния период, но без посочване на длъжност „шивачка на автоматично шиене“ или друга длъжност, която да обоснове приложение на т. 66, буква „и“ от ПКТП /отм./. Не са представени и заповеди, длъжностни характеристики или други първични документи, удостоверяващи, че жалбоподателката е работила именно на автоматично шиене при условията, визирани в правилника. Само твърдението на жалбоподателката, че е работила на определени машини, без същото да е подкрепено с първична документация или с редовен удостоверителен документ, не е достатъчно да обоснове признаване на втора категория труд.

Неоснователни са и доводите, че щом в трудовата книжка е налице вписване относно втора категория труд, органът е бил длъжен да го зачете до оспорването му по съдебен ред. Както беше посочено, чл. 40, ал. 3 от АПК възлага именно на административния орган задължението да прецени доказателствената сила на документ, съдържащ добавки или други външни недостатъци, с оглед всички събрани по преписката доказателства. Ето защо в случая не е било необходимо административният орган да инициира отделно исково производство за оспорване на документа, за да откаже да кредитира спорните дописвания, след като те не са удостоверени по надлежния ред и не се подкрепят от първичната документация.

Същите съображения са относими и към претенцията на жалбоподателката за признаване на труда ѝ като телефонист за труд от втора категория. Съгласно т. 56 от ПКТП /отм./ от втора категория е трудът на телефонисти, обслужващи 100 и повече поста, включително в пощенски станции, както и на други изрично посочени в нормата работници и служители. Следователно за приложение на тази разпоредба не е достатъчно лицето да е заемало длъжността „телефонист“, а е необходимо да бъде

установено и специфичното условие относно броя на обслужваните постове, което е елемент от фактическия състав на нормата.

В настоящия случай от представеното УП-3 № 12/03.02.2025 г., издадено от РУ „Западен регион“ на „Български пощи“ ЕАД въз основа на изплащателните документи, се установява, че жалбоподателката е заемала длъжността „телефонист тел. кабини ПС-9“, но в удостоверението не се съдържат данни, че тя е обслужвала 100 или повече телефонни поста, нито е направено предложение за зачитане на труда от втора категория. При това положение липсва доказване на съществен елемент от фактическия състав на т. 56 от ПКТП /отм./, поради което не може да се приеме, че трудът на жалбоподателката попада в приложното поле на тази разпоредба.

Дописването в трудовата книжка „Длъжността е II-ра категория по т.56 от ПКТП (отм.)“ не променя този извод, тъй като от съдебно-почерковата експертиза се установява, че този запис не е извършен от лицето, попълнило и заверило основния запис за приключване на стажа, а е част от групата спорни дописвания, извършени от едно и също лице, които не са удостоверени по надлежния ред. Поради това правилно административният орган е отказал да зачете това дописване като годно доказателство за втора категория труд.

Неоснователни са и доводите на жалбоподателката, че получаването на допълнителен отпуск или възнаграждение за работа при вредни условия обуславя автоматично признаване на втора категория труд при пенсиониране. Категоризирането на труда при пенсиониране се извършва въз основа на конкретните разпоредби на ПКТП /отм./, като е необходимо да бъдат установени всички елементи от съответния фактически състав – заемана длъжност, характер на работата, условия на труд и специфични количествени или качествени изисквания, каквото в случая е обслужването на 100 и повече поста. Различни трудовоправни последици, като допълнителен отпуск или допълнително възнаграждение, не могат сами по себе си да заместят изискването за доказване на основанията за категоризиране по ПКТП /отм./.

С оглед на всичко изложено съдът приема, че административният орган правилно е определил зачетения осигурителен стаж на жалбоподателката като стаж от трета категория в размер на 28 години, 8 месеца и 24 дни, правилно е отказал да зачете стаж по Удостоверение № 27/06.08.1992 г. за АПК „С.“ и правилно е отказал да признае втора категория труд за периодите в завод „В.“ и в пощите, доколкото претендираните обстоятелства не са доказани с годни, редовни и подкрепени от първична документация удостоверителни документи.

При този размер на зачетения осигурителен стаж правилен е и крайният извод, че към датата на заявлението от 20.11.2024 г. жалбоподателката не отговаря на условията на чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО, тъй като не притежава изискуемия осигурителен стаж от 36 години и 6 месеца. Правилно е прието още, че чл. 9а, ал. 2 от КСО не може да намери приложение, тъй като недостигащият стаж е 7 години, 9 месеца и 18 дни, т.е. над предвидения в закона максимален период от 5 години, както и че не са налице предпоставките на чл. 68, ал. 3 от КСО, доколкото жалбоподателката не е навършила изискуемата за тази хипотеза възраст.

В обобщение съдът приема, че оспореното Решение № 2153-21-115 от 30.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/305 от 28.02.2025 г. са постановени от компетентни органи, в предвидената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта на закона, поради което не са налице отменителни основания по чл. 146 от АПК и жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Съобразно изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 4 от АПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени сторените по делото разноски. Ответникът е претендирал юрисконсултско възнаграждение, както и разноски за изготвената съдебно-почеркова експертиза. Съдът намира, че на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв. (двеста лева), равняващи се на 102,25 € (сто и две евро и 25 цента), определено съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, както и сумата от 603,10 лв. (шестотин и три лева и 10 стотинки), равняваща се на 308,36 € (триста и осем евро и 36 цента), представляваща разноски за съдебно-почеркова експертиза, съобразно приетата по делото справка-декларация на вещото лице.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София град, Трето отделение, 60 -ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. И. И., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Решение № 2153-21-115 от 30.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е оставена без уважение жалбата ѝ срещу Разпореждане № [ЕГН]/305 от 28.02.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като неоснователна.

ОСЪЖДА М. И. И., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ – С.-град юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв. /двеста лева/, равняващи се на 102,25 € /сто и две евро и 25 цента/, както и разноски за съдебно-почеркова експертиза в размер на от 603,10 лв. /шестотин и три лева и 10 стотинки/, равняващи се на 308,36 евро /триста и осем евро и 36 цента/.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението на страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: